

မြန်မာ့အဖွဲ့အစည်း၊ ဗဟုဗာဏ်

Tisková zpráva

Konference barmských aktivistů v Praze Opozice chce být jednotná i přes řadu rozdílů

Praha, 19. září 2009 – Představitelé exilových a opozičních skupin bojujících proti vojenské juntě v Barmě chtějí postupovat jednotně. Shodli se na tom na mezinárodní konferenci „Burmese in Europe – Promoting Partnership for Transition in Burma,“ která proběhla 15. a 16. září v Praze a kterou pořádalo Barmské centrum Praha, o.p.s..

Konferenci uspořádalo Barmské centrum Praha, o.p.s. a zopakovalo si tak roli organizátora z roku 2007, kdy iniciovalo k barmské otázce v Praze podobnou konferenci. Tentokrát se ovšem podařilo pozvat představitele širokého názorové spektra opozičních sil a k jednomu stolu zasedli akademici i aktivisté, kteří se kvůli názorovým rozdílům na způsob transformace Barmy jeden druhému dosud spíše vyhýbali.

Prvního dne konference se zúčastnilo 60 účastníků, druhý den diskutovalo u kulatého stolu 35 reprezentantů různých názorových proudů a hnutí. Účastníci pocházeli nejen z různých evropských zemí, ale i z USA, Kanady, Indie, či Thajska, dokonce se objevili i dva disidenti přímo z Barmy: jeden odborník v oblasti humanitární pomoci a jeden novinář, který byl přímým účastníkem procesu vedením juntou proti vůdkyni opozici Aun Schan Su Ťij.

Úvodní slovo jménem Evropské unie pronesl zástupce švédského velvyslance pan Rolf Ericsson ze Švédské ambasády v Praze a konferenci zahájil Jiří Šitler, ředitel odboru států Asie a Pacifiku z Ministerstva zahraničních věcí ČR. Barmské centrum Praha, o.p.s. jako pořadatel konference využil této příležitosti také k tomu, aby představilo svého partnera Burma Centre Delhi, se kterým spolupracuje na projektu Barmská základna pro transformaci Barmy, jenž byl podpořen z prostředků Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Programu Transformační spolupráce.

Účastníci projednávali vysoce sporná témata, jako například otázky sankce nebo účast opozice ve volbách v roce 2010, které se jednotně považují za nedemokratické, které by však na druhé straně zároveň mohly otevřít nový prostor na podporu demokracie.

Rozdílné pohledy, jak dospět k přechodu k demokracii v jejich rodné zemi, se odrážely jak v projevech jednotlivých aktivistů, tak v navazujících diskuzích.

„Barmská vojenská junta byla vždy slepá k jakýmkoli našim návrhům,“ prohlásil Nwe Aung z evropské kanceláře Národní rady barmské unie (NCUB). Ta sdružuje představitele ozbrojených skupin a exilových organizací. Nwe Aung volá po závazné rezoluci Rady bezpečnosti OSN a celosvětovém zbrojním embargu. Odmítá zároveň dialog s barmskými generály. „Jsou to fanatici, neřku-li blázni,“ dodal.

Ačkoli Thaug Htun, zmocněnec barmské exilové vlády pro záležitosti v OSN, zdůraznil, že je třeba vést třístranné rozhovory, kterých se zúčastní jak vedení junty, tak zástupci opozice a také etnických skupin v Barmě, podotkl, že vojenský režim výzvy k dialogu, shrnuté v Návrhu na národní usmíření z letošního roku, odmítá.

Ko Ko Thett, studentský vůdce z povstání z roku 1996, který v současnosti působí na helsinské univerzitě, naopak zdůraznil, že je třeba vytvořit politický prostor, jež by vedl k dialogu a postupné a nenásilné změně režimu. „Pokud existuje nestabilita, ke změně nedojde,“ řekl.

Nejkontroverznějším účastníkem konference, tak asi jako v celém barmském opozičním hnutí, byl Maung Zarni z London School of Economics and Political Science. Zarni proslul odchodem od Koalice Svobodná Barma, kterou sám založil a s níž bojoval za tvrdé sankce vůči režimu. Svůj odchod tehdy zdůvodnil tím, že sankce k ničemu nevedou. Poté se vrátil do Barmy a zapojil se do vyjednávání přímo s některými představiteli režimu. To mu dodnes mnoho aktivistů nemůže odpustit.

Zarni ve svém projevu odmítl jasně vyjádřit, jaký přístup preferuje. Nicméně z něj vyplynulo, že se drží pragmatického řešení, které nazval „cílené a strategické zapojení“.

Harn Yawngwe z Euro Burma Office připomněl, že vojenská junta v Barmě nechce mít s mezinárodní komunitou nic společného a před třemi lety navrhované šestistranné rozhovory za účasti šesti států neměly šanci na úspěch. „Mezinárodní komunita nebyla za posledních dvacet let schopná cokoli udělat,“ dodal.

Přes značné rozdíly se účastníci konference snažili dospět k tomu, že mají stejný cíl a chtějí být jednotní. „K vrcholu pagody také vedou čtyři cesty,“ řekla Zoya Phan z britské organizace Barma Campaign UK. Navíc se víceméně shodli, že takzvaný „softly softly“ přístup nefunguje a tlak na režim je třeba zesílit.

Opoziční představitelé navíc našli jednotu ve dvou dalších důležitých tématech. Přejít k demokracii podle nich není možný bez uznání práv etnických skupin v Barmě, které tvoří asi 60 procent obyvatelstva země, a také bez prosazování práv žen v barmské společnosti.

Lian Sakhong z barmské Etnické národní rady zdůraznil, že režim i předchozí vojenské vlády nikdy práva etnických skupin v Barmě neuznávaly. „Ozbrojený odpor je pro nás jen sebeobranou,“ řekl s tím, že snahy junty o takzvané budování národa jsou jen nálepkou k etnickým čistkám a genocidě.

Podobně na tom jsou i ženy. Podle Khin Omar, aktivistky z Barmské unie žen, je znásilňování, domácí násilí a gendrová diskriminace běžnou praxí nejenom ze strany armády, ale i v obyčejném životě barmské společnosti. „Nejsem hrdý na to, že tady před vámi musím přiznat, že barmská společnost je hodně netolerantní a sexistická,“ dal jí za pravdu Maung Zarni.

Představitelé opozice se teď podle mnoha vyjádření soustředí na to, jaký efekt budou mít volby, které režim v Barmě plánuje na příští rok. Ačkoli je jejich transparentnost a svobodný průběh dopředu značně zpochybněn, mohou mít pro opoziční hnutí a boj za demokracii v Barmě řadu důsledků. „Pokud by byly volby svobodné, režim by skončil. Pokud nebudou, alespoň tu vznikne prostor na vytváření mezinárodního tlaku na režim,“ vyjádřil svůj pohled na volby v roce 2010 Ko Ko Thett.

Projekt je podpořen z prostředků Ministerstva zahraničních věcí ČR v rámci Projektů v oblasti priorit zahraniční politiky ČR a mezinárodních vztahů. Projekt je rovněž podpořen z prostředků Euro Burma Office. Mediálním partnerem je Radio Wave.